

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XIX. Prosequitur eandem materiam, & declarare incipit quos gradus hic orationis in anima fructus, & affectus operetur, suadet quam maxime, ne quis retrocedat, & licet post acceptam hanc ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

EAMDEM MATERIAM PROSEQVITVR, ET DECLARAT
incipit, quos gradus hic orationis in anima fructus, & effectus operetur, *scilicet*
maximè, ne quis retrocedat, & licet post acceptam hanc gratiam, relinquitur
propterea orationis usum intermittat. Simul ostendit, quanta ex huius
missione damna sequerentur. Est hæc doctrina notari digna & im-
becillibus, ac peccatoribus magna consolati-
tioni futura.

MANET ergo maxima, post hanc orationem, & vnionem, in
anima teneritudo, ita quidem intensa, vt se ipsa destruere vellet
non ex aliquo dolore, aut amaritudine, sed suauibus quibusdam
lachrymis, quibus se irroratam, & humectatam sentit, ita tamen vt
sentiat, aut sciat, quando, aut quomodo eas effuderit. At mirè exoritur
creat, quod magnam illam ignis vehementiam, ab aqua extinctam re-
nat, quæ tamen illum adauget. Portentosum cuiquam id videatur, & co-
oticum; à parte rei tamen verissimum est. Interdum mihi hac in orati-
one versanti contigit, vt sic à me ipsa alienata essem, vt nescirem som-
nium uè esset, an verè in me facta esset gloria illa, quam in me
feram; sed, quod me lachrymis (quæ mihi sine vilo dolore, ve-
to cum impetu, & tam celeriter decurrebant, vt nubes illa cælestis
has effundere videtur) ita madefactam cernerem, satis colligebatur
id somnium nequaquam fuisse. Et hoc contingebat in principio, quan-
do non diu id durabat. Magnum porrò indè anima robur, & gene-
rositatem concipit, adeo, vt, si hoc ipso temporis puncto propter
um in frustra minutim concideretur, permagna hoc ei consolationi
ret. Hic quoque magna quædam præmittit, hæroica propolita
cipit, ardentia desideria efformat: hinc mundum abhorreere, & re-
disse, eiusque vanitatem clarius perspicere incipit; ad hoc longe
robustior, & valentior reddita est, quàm in præcedentibus orati-
onis gradibus, & in humilitate, deiectioneque sui fundator: liquidè
nim perspicit, ad excessiuam illam, & sublimem gratiam accipien-
dam, diligentiam suam nihil penitus contulisse, neue ad eam allicien-
dam, aut etiam conseruandam, satis se potentem fuisse: simul etiam
oculum videt, illà se planè indignam esse, quod suam miseriam
timè perspiciat (nam in loco, quem multus sol illuminat, mus-
aranei tela abscondi potest) & tam ab omni vana gloria remota
vt ab illa tentari se nullatenus posse putet. Iam quippè ad oculos
videt, & manu propè tangit, quam parum, aut nihil ipsa
sit.

*Sapida la-
chryma i-
gnis vehe-
mentiam
noctans.*

*Humilitas
profunda
post vnionē
in anima
remans.*

fit: nam in hoc, quod hic sentit, ne quidem consensum ipsa de-
 dit, imò videtur quis illà etiam inuità, omnibus illius sensibus por-
 tam velut oclusisse, quò Deo suo amplius frui possit. Vndè sola
 cum illo manet: quid aliud ergo faciat, quàm ipsum amare? ni-
 hil hic videt, nihil audit, nisi brachiorum vi trahatur, & moueatur;
 non est autem, quòd quis ei tunc gratias pro aliqua re agere velit. Po-
 tèt ei vita praterita in mentem venit, nec non magna Dei misericor-
 dia, idque magna cum veritate, & sine vlla intellectus defatigatione,
 illic namque paratum, & velut coctum videt, quod comedere, & intel-
 ligere debet. Ex se ipsa videt, se infernum promereri, & nihilominus
 glorià puniri; itaque se in Deo laudando destruit & annihilat. Imò
 ipsa me iam hoc tempore annihilare vellem. Benedictus autem esto,
 Domine mi, quòd è tam fœtida & cœnosa palude, qualis ipsa sum, tam
 limpida aquam sic efficias, vt in mensam tuam possit inferri. Lau-
 dem tibi dicant omnia, ò delicia, & iucunditas Angelorum, quod vi-
 lem adeò vermiculum ad tam sublimem euehere statum digneris. Hic
 portò profectus, & incrementum aliquantisper in anima manet.
 Vndè ipsa (quandoquidem manifestè videt fructum non esse suum)
 hanc ipsum in alios distribuere iam incipere potest; ita tamen, vt
 fructus inde sibi retineat, nec egeat. Incipit quoque euidentia si-
 gua ostendere animæ cœlestes thesauros continentis, nec non arden-
 tia eorum, in alios conferendorum desideria habere, Deumque ro-
 gare, ne ipsa sola diues & abundans sit. Incipit praterea, proximum
 qua potest, iuuare, ita tamen vt id ipsa propè non sentiat, nec
 se ipsa propterea aliquò loco habeat; etsi id proximus facile sen-
 tiant, ac percipiat. Odor quippe florum ita iam creuit, vt ardens
 proximi desiderium, injiciat ad eam accedendi. Intelligunt siqui-
 dem hi, eam virtutes habere, fructumque earum lapidum & dul-
 cem esse vident; vndè ipsam in eo comedendo adiuuare vellent: si
 terra hæc laboribus, difficultatibus, persecutionibus, & morbis
 (nam paucissimos esse putem, qui sine illis huc perueniant) se-
 rio excolatur, & per proprii commodi carentiam, & renuntiatio-
 nem bene subigatur, aqua sic in ea imbibitur, vt penè numquam
 exsicceat. At, si tellus sit, quæ adhuc in terra maneat, tor-
 que spinis referta sit, quot ipsa initio habebam, si nondum à
 peccandi occasionibus sit sequestrata, nec tantam gratitudi-
 nem ostendat, quantam tantum beneficium meretur; terra de-
 nuò velut exarscit: si deinde hortulanus negligens sit, &
 Dominus è sola sua bonitate pluniam aliam dare nolit, hortum
 hunc velut perditum reputa. Ita namque mihi contigit; quòd sanè
 maximo-

S.
heresia

Opera
N. VI
186

Quando a
nima sua
fructione
alios reddo
re participo
pos queat.

Anima,
qua huc
peruenit, si
ingrata sit,
& negli-
ges, in qua
periculo
verjetur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

maximopere miror, unde, nisi id mihi factum esset, vix crederem. Ipsam autem hic scribo, vt animæ imbecilles, qualis erat mea, hinc consolationem sibi capiant, ne vniquam desperet, & in Dei magnitudine semper confidant, & esto ipsas ad tam altum gradum, qualis hic est, à Domino uectas labi subinde contingat, non propterea animum abijciant, nisi peccatus pessum ire velint: lachrymæ quippè euincunt omnia, & vna attrahit aliam. Inter alia autem plurima, quæ me talem, qualis sum ad his describendis, & vita mea improba & gratijs, quas à Domino meo merito, & obsequio, sed potius post enormes offensas accepi, exorandis, obediendum excitarunt, non postremum fuit hoc quod dicebam fanè vellem magnam hic auctoritatem haberem, vt in his omnes credere. Dominum autem rogo, vt mihi eam dare dignetur. Nemo ergo eorum, qui iam orationi se dedere ceperunt, animum despondeat, dicendo: si denuò in malum relabar, deterius est in exercitio orationis me progredi. Ita quidem id esse credo, si orationem intermittat, & malum illud non corrigat, at si orationem non omittat, credat, sibi que persuasum ab eo se ad lucis portum conducendum.

Cacodæmon magnum mihi hac in re certamen mouit, multum que sum passa, ex eo quòd paruam humilitatem esse crederem, meo improbam orationi incumbere: ad eò, vt ipsam, (vti supra dixi) se sequens, aut saltem anno toto (nam de medio anno vsque adeo certamen sum) intermiserim. In quo si perrexissem, rectè me ipsa in infernum deturbassem (imò iam reuera me deturbabam) ità vt dæmonibus, qui me eo conducerent, minimè opus esset. Quanta hæc, DEVS bonæ cœcitas est! & quam benè diabolus nouit quid agat, cum tam efflicta eam impedire satagit. Nouit quippè sacrilegus hic impostor, se in orationem, quæ in oratione constanter perseuerat, nihil posse, de qua

Lapsus eo operantur ad bonum cum oratio non intermittebat.
 ea subuertenda se propè desperare debere, & omnem, quem ei cœcatur, lapsum, & ruinam, postea illam adiuuare, vt, per Dei gratiam, in diuino obsequio feruentius currat, & vltius prouehatur: magis ergo hoc illius interest. Quid est Iesu bone, animam, quæ huc peruenit, peccatum aliquod prolapsam videre, quando tuâ tuâ misericordiâ demum ei manum porrigis, & eam subleuas, quomodo tunc magnitudinis, & misericordiarum tuarum multitudinem, propriamque miseriam agnoscit: hic scilicet serio se annihilat, tuamque magnitudinem agnoscit: hic oculos attollere non audet: hic non alliter eos attollit, quam tu videat, quantum tibi debeat: hic ardentem erga Cælorum Reginam sectum induit, quo ipsa te propitium reddat, hic sanctorum qui, postquam à te vocati essent, lapsi sunt, opem inuocat, qui eos auxiliatores habeat: hic nimis quam superfluum pro se putat omne id, quod ei das, videt.

enim se ne terram quidem, quam calcat, promereri : hic fide viua ad Sa-
 cramenta accedit, utpote quæ hic ei manet, ad vim & virtutem, quam in
 ipsis sitam esse voluisti agnoscendam, hic denique te laudat, quod talem
 pro vulneribus nostris medicinam & vnguentum reliqueris, quæ ea non
 tantum superficie tenus sanant, verum etiam penitus auferunt. Hoc ita-
 que anima demiratur : & quis ò Deus animæ meæ tantam misericor-
 diam, ac tam excessiuam gratiam, post prodicionem tam scædam & abo-
 minabilem, non admiretur? ut nesciam quomodo cor meum mihi hæc
 scribenti non disrumpatur, quod ita scelestum, & improbum sum. Videor tibi
 per has lacrymas, quas hic fando, quasque ipse mihi das (quæ sunt velut
 tam malè olentis putei, quantum est ex parte mea, aqua) pro tam scædis,
 quas admisi prodicionibus satisfacere; semper quippe malum commit-
 tebam, & gratias ac beneficia, quæ ipse mihi contulisti, tibi destruere al-
 laborabam. Tu eis, Domine mi, robur & valorem adde, aquam hanc ira
 turbidam, lympidam redde, saltem ne cui occasionem dem iudicandi
 (vni mihi id occasio fuit) & cogitandi, quare, ò Domine, viros quosdam
 Sanctissimos, qui semper tibi seruiuerunt, semper pro te laborarunt, qui-
 que in religione educati, & de facto veri religiosi sunt, non quales ego,
 quæ nudum dumtaxat Religiosæ nomen habebam, negligis; cum apertè
 videam, eas te illis gratias non facere, quas præstitisti mihi. Video, ò bonū
 meum, te præmium illis in futurum reseruare, quo ijs id totum simul re-
 tribuas, imbecillitatem autem meam hoc gratiarum adminiculo opus ha-
 bere. Illi seu fortes, & generosi seruiunt tibi sine illo, & tu illos, velut ro-
 bustos, & valentes ac sine vlllo proprio compendio tibi seruientes tra-
 ctas; verumtamen nosti, Domine sæpe me ad te clamasse eos qui
 mihi detrahebant, & aduersum me loquebantur, apud te excusando,
 quod bona ratione ad hoc eos moueri crederem.

Hoc tum erat, Domine, postquam tua bonitate me sustinebas,
 & retinebas, ne toties te offenderem, & cum iam à parte mea paulatim
 subducere me inciperem, ab omni eo quo te putarem offendi posse, &
 exacerbari. Mox enim ut hoc ego faciebam, tu tuos, Domine thesauros,
 illico referate incipiebas, quo ancillæ tuæ eos communicares. Et prout
 illico referate incipiebas, non solum eos mihi dare,
 sed etiam velle, ut omnibus innotesceret, illos à te mihi dari, aliud sane ex-
 spectasse non videris, quam ut aliquam ipsa ad eos recipiendos volun-
 tatem & dispositionem adferrem. Hoc ergo cum vulgo viderent omnes,
 bonam de ea opinionem habere ceperunt, quæ, quàm improba esset, nõ-
 dum intellexerant. Esto improbitas mea satis forinsecus appareret. Vnde
 de repente acris aduersum me exorta detractio, & exagitatio, & prout

quas passus
 sis calum-
 nias,
 quidem

P 3

S.
 Heresia

Opera

N III
 106

quidem mihi videtur, non sine ratione: unde etiam erga nullum eorum odium aut inimicitiam concepi, sed te rogabam, ut quibus monebantur, rationes intuereris. Dicebant ergo quod habebam vellem sancta, & nouitates quasdam adinuenirem; cum tamen tunc temporis nondum magna ex parte adimplerem ea, quae regula mea faciendi praescribebat, nec ad quarundam bonorum & sanctarum sororum, quae domi erant perfectionem peruenissem, imo nec ad illam quidem me peruenturam puto, nisi si DEVS bonitate totum ex parte sua agat. Sed è contra hoc poteram videlicet quod bonum erat, & eius loco consuetudines non bonas introducere, eas saltem pro posse meo inducere satagebam; in malo autem satis potens & valida eram. Quocirca merito ac nulla sua culpa me culpabant; nec solum moniales domesticæ, sed externi, te nimirum permittente, mihi quae vera erant, detegebant. Quadam vice, cum horas Canonicas (nam hæc me tenentibus subinde capiebat) recitarem, & iam ad illum versiculum: *Ignis es, DOMINE, & rectum iudicium tuum*, peruenissem: cogitare mecum ipsa cæpi, quam hoc verum esset: (nam quoad hoc numquam satis demon virium habuit, ut me tentaret, ut scilicet ambigerem, num omnia bonorum genera in te, DOMINE, complectereris, aut de aliquo dei articulo subdubitarer; quin potius, quod res credendæ communes naturæ limites magis excedebant, eò fidem habere videbatur firmiorem, & magnam in me deuotionem excitabat, quod omnipotentem te esse cogitarem; per hanc enim cogitationem omnia magna, quae faciebas, in me comprehendebam, & quoad hoc (vt dixi) numquam vel minimum dubitavi) Cogitanti ergo mihi, quomodo (non sine iustitia tamen) multis ancillis tuis quae (vt dixi) tibi sincerè & ardens hoc in loco famulabantur, illas consolationes, & gratias negares, quas mihi, quae talis eram qualis fui, erogabas, respondisti DOMINE: *seruauit tu mihi, de cetero noli esse sollicita*. Hoc primum fuit verbum, quod loquentem te audiui, unde etiam me satis consternatam reddidit. Et, quia hunc audiendi, intelligendique modum, nec non alia plurima, postea suo loco declarabo, ideo eum hic non trado: sed enim extra propositum foret & materiam, à qua iam satis me potius deflexisse: nam vix scio quid dixerim, & non potest esse minus sed R. V. rogo, ut has digressiones meas benignè interpretetur: cum enim considero, quam me Deus tolerarit, & nihilominus in hoc statu, in quo sum, me esse, mirum non est eorum, quae dico & dicere depro, solum me ac connexionem perdere: faxit vero Deus, ut seruetur

*Prima
Domini
verba ad
S.M.*

*Digressio-
num eius
causa.*

hæc in-

hæc ineptiæ meæ sint , nec permittat Maiestas illius potestatem , & facultatem amplius vt habeam , ad eum vel in minimo offendendam , sed potius hoc ipso , in quo sum instanti , me destruat , & consumat. Satis quidem est , vt magnitudo misericordiarum eius hinc colligatur , quod tantam ingratitude non semel , sed sæpius ignouit. Quod Sancto Petro semel factum est , & datum , mihi sæpius datum est , adeo vt non immeritò me dæmon tentaret , ne singulari , & arcta amicitia prosequeretur eum , cui tam apertam , & patenter inimicitiam ostendebam. Hem ! quanta mea erat cæcitas ! apud quem ergo remedium querere me oportebat , D O M I N E , nisi apud te ? Quanta insipientia est hominem lucem fugere , vt semper in tenebris , & cespitando incedat ? quam superbam humilitatem dæmon in me excogitabat , dum me scilicet tentabat , vt fulcrum & basin , quæ me sustentare debet , ne tam grauem casum facerem , decederem , & abicerem. Iam me ipsa præ stupore crucis confignò , ac in nullo mihi videor maiori periculo versata fuisse , quam fuit hæc diaboli inuentio & techna , quam mihi sub specie & persona humilitatis ingerebat. Cogitationi quippe meæ representabat , quomodo me , cum posttorrecepta beneficia à D E O ita improba essem , orationi auderem applicare ; sufficere proinde mihi recitare preces illas vocales à regula præscriptas , quas alie sorores recitabant ; & quomodo supererogatoria & plura facere vellem , cum ne quidem statas , & ordinarias preces bene persoluerem ; denique nihil esse hoc aliud , quàm paruam erga D E U M reuerentiam , & respectum , eiusque beneficia , & gratias parui pendere. Non erat quidem malum hoc cogitare & intelligere , at ipsum opere exequi grauissimum scelus fuit. Tu benedictus esto , D O M I N E , qui hac ratione me dignatus sis adiuuare. Hæc tentatio quoddam mihi videtur esse principium eius , quam Iudæ proditori proposuit : excepto quod scelestus hic tentator non nisi palam & manifestè me adoriretur ; verumtamen paulatim eousque me adduxisset , quò illum pertraxerat. Omnes ergo , qui se in oratione exercent , hoc seriò notare peruelim. Sciant ergo vitam deteriorem fuisse toto eo tempore , quo orationem intermittebam , quam antè : ac videant , quæso , quam scilicet bonum mihi diabolus hic remedium docet , & quam absurdam humilitatem , magnam videlicet animi inquietem ac perturbationem. Sed quomodo anima mea quieta esse posset ? suam miscella quietem fugiebat , gratias , & beneficia , quæ acceperat , ad oculum intuebatur , & liquido perspi-

*Diabolus
enim faciebat
orationem
deserere
sub specie
humilitatis.*

S.
heresia

Opera

N VII
156

perspiciat omnes terrenas voluptates non nisi meras fordes esse. Miror quomodo id tolerare possit, sed alebat eam spes: nam quantum quidem nunc memini (eo quod magis quam viginti & vnus iam elapsi sunt anni) semper propositum habebam denuo ad orationem redeundi; sed exspectabam quoadusque valde munda à peccatis essem. Ah! quam spes hæc male fundata erat, ac mihi illudebat: nam me diabolus ea ad vsque diem iudicij ludificasset & lactasset, vt sic inde me ad infernum raperet: nam esto antea lectioni librorum & vocali orationi insisterem (quod nihil erat aliud, quam hinc ipsam videre veritatē, & illinc prauum iter quod distinebam) & sæpè magna cum lacrymarum effusione Dominum inuocarem, ita tamen improba eram, vt mihi metipsi præualere non possem. Hoc ergo exercitiū intermittens, & inter recreationes constituta, accedentibus multis peccandi occasionibus & paruo subsidio (& dicere auiam, nullo, nisi quod ad lapsum meum cooperaretur) quid aliud exspectare poteris, quam quod dixi? Credo multum apud Deum hinc promeruisse fratrem quemdam Dominicanum, summæ doctrinæ virum, qui me ab hoc veterano excitauit: hic quippe me (vti ante etiam dixisse me credo) singulis quindecim diebus sacram communionem adire iubebat, & à malo non nihil declinans in memetipsam cæpi reuerti, esto interim Deum non desinerem offendere? sed quia rectam viam non perdidit, paulatim ea, esto pederentim, subinde cadendo, & rursus resurgendo, progrediebatur. Porro quisquis semper it, ac progredi non cessat, tamen si serius, tandem ad destinatum locum peruenit. Nihil vero aliud mihi videtur esse, quam amittere, quam orationis studium intermittere. Ab eo nos Dominus, pro eo atque est, liberet.

*Anima
nunquam
sibi fide-
re debet
ad quan-
tumlibet
certum
statum
peruenire.*

Satis hinc ergo patet (& ex amore Dei rogo, vt hoc imprimis notetur) nullatenus animam, etsi tam magnas à Deo in oratione gratias, & fauores accipiat, sibi ipsi fidere (quia fieri potest vt cadat) nec vlla ratione se peccandi occasionibus exponere debere. Caueat hoc imprimis, quia magna id eius interest: nam fraus quam dæmon hic pollet adornare potest (esto certissimum sit, gratiam à Deo venire) in eo sita est, quod vaser hic proditor in quantum potest, hanc ipsam gratiam in rem suam conuertat, ac præsertim cum ijs, qui nondum in virtutibus firmos radicati, nec mortificati, nec à creaturaturæ sunt affectu diuulsi. Nam non sunt adhuc hic tam fortes (vti infra dicam) vt se occasionibus & periculis sine noxa possint exponere, quantumlibet magna proposita & desideria haberent. Est hæc ergo singularis & notabilis quædam doctrina, non tamen mea, sed à Deo tradita & proposita; atque ideo vellem in doctrinam & idiotas, qualis ego sum, eam scire; nam licet anima in tali statu sit, tamen ipsi fidere non debet, ad se in certaminis discrimen vltro conueniendam.

ciendam, satis quippe faciet, si se tueri ac defendere possit. Armis siquidem opus hic habet ad se contra cacodæmonas defendendam, nam pete se sit roboris nondum habet, ad cum ijs configendum, eosque sibi subijciendos, uti habet, qui iam cum ad statum peruenerunt, de quo postea loquar. Hæc scilicet fraus atque ars est, qua animam incautam diabolus illaqueat; cum enim ipsa se ita vicinam Deo esse videt, & quanta sit inter bonum cælestem & terrenum differentia, & quo in ipsam Deus amore feratur, intelligit, ex hoc amore quædam in ipsa nascitur confidentia & securitas quod non frustrabitur eo, quo iam fruitur; quin imo satis se putat oculis præmium, quod expectat, intueri; nec possibile esse se rem, quæ etiam quoad hanc vitam ita delectabilis, & suavis est, propter aliam ita vilem & turpem (qualis est voluptas) derelinquere. Vnde per hanc confidentiam aufert illi diabolus paruum illam fiducia, quam habere deberet de se; itaque, ut dixi, in pericula sponte se conijcit, & bono quodam cum zelo, sine vlla mensura & modo alijs de fructu suo impertiri incipit, dum sibi persuadet nihil ultra esse quod de se timeat; nec hoc ex aliqua fit superbia (satis quippe intelligit anima nihil se posse facere posse) sed ex nimia quadam de Deo fiducia, ac sine vlla discretionem, quod se adhuc imbecillum & implumem esse non considerat, et sola tenui lanugine superuestitam. Potest quidem nido egredi, quia & Deus eam in dē educit, nondum tamen apta est ut volet: nondum enim virtutes satis robustæ sunt, nec adhuc vllam ipsa ad pericula cognoscenda habet experientiam, nec quantopere sibi, dum sibi confidat, noceat, adhuc intelligit. Hoc nimirum fuit, quod me perdidit, vnde & propter hoc, & propter alia omnia magistro quoque iam & instructore, ac cum hominibus spiritualibus conuersationis quàm maximè opus est. Veruntamen ipsa mihi persuadeo suos Deum illi animæ, quam ad hunc statum euexit, (nisi penitus ipsa eius Maiestatem deserat) fauores non denegaturum, nec permissurum, ut in totalem ipsa sui perniciem tendat; sed quando (ut dixi) illam cadere contingeret, & videat, videat, inquam, (ex amore Dei hoc eam obsecro) ne ipsam diabolus decipiat, orationem intermittere illam faciendo, quemadmodum alias me ad illud faciendum sub falsa humilitatis specie induxit, sicuti iam sæpè dixi, & sæpè adhuc dicere vellem. Diuinæ autem bonitati confidat, ut pote quæ infinites maior est, quam omnia quæ facere possumus mala, nostræque ingratitude prorsus obliuiscitur tum, cum nostram culpam agnoscentes, ad eius amicitiam Denuo reuerti cupimus; vnde & gratiarum, quas nobis, ut nos ob illas castigaret, præstitit; quin potius hæc iuuant & conducunt, ut ipse citius nos in gratiam recipiat, tamquam eos qui iam domestici eius eramus, etiam panem illius

S. Matris Teresa Opera.

Q.

(vri vul-

S.
heresia

Opera

N. M.
127*Diabolus
aufert ab
anima dif-
fidenciam
sui.**Bonitas
Dei maior
est quàm om-
nia nostra
mala.*

(vulgo dicitur) comederamus. Meminerint, quæso, verborum eius ac videant, quid mecum egerit: nam ante ego defatigata fui ipsum offendo, quam eius Maiestas me in gratiam identidem recipiendo. Nunquam ipse defatigatur dando, nec misericordiae eius unquam defatigatur aut exsiccare possunt; nos autem in recipiendo ne utique defatigemur sic ipse in aeternum benedictus. Amen. & quidquid creatus est & ex illius sanctum eius nomen dilaudet.

CAPUT XX.

DECLARAT QUÆ SIT INTER VNIIONEM ET RAPTUM
*differentia; item quid sit raptus, addit aliquid de bono, quod illa anima adipsit, quæ
 sua bonitate Dominus ad raptum euehit, nec non de effectibus quos
 in ea hic operatur. Est autem hæc doctrina
 & notatu dignissima*

*Raptus,
 eleuatio,
 excessus,
 uolatus,
 translatio
 spiritus &
 extasis i
 dem quid
 sunt.*

** Ait raptum
 prae
 cellere v
 niioni, id est
 animam
 Deo magis
 frui in raptu,
 Deum
 que illius
 magis do
 minari in
 eo, quam
 in unione.*

*Ita autem
 id esse satis
 apparet, nam in perfecto raptu, exteriorum & interiorum facultatum usus deperditur. Dum autem
 unione esse principium, medium, & finem, significare uult, puram unione pene semper eodem modo
 eri, sed in raptu quosdam gradus esse in quibus alij sunt, ut principium, alij ut medium, alij ut
 finis. Atque ideo diuersi dicuntur nominibus, nam quadam eorum minimum eius gradum, alia
 eam, & perfectiorem (ut in alijs locis ostenditur) significans.*

† Raptus descriptio.

VELLEM possem, Deo iuuante declarare, e quod sit inter unione
 raptum, vel eleuationem, vel euolatum spiritus (ut vocant) aut ex
 cessum discrimen, quia hæc omnia unum & idem sunt, & significant. Hæc
 inquam, omnia diuersa & distincta quidem sunt nomina, tamen unum
 quid sunt; quod ipsum etiam extasis appellatur. Multis autem partibus
 * unioni hæc præcellit, ac præstat, atque effectus longe maiores, & alij
 plurimas operationes producit: unio namque videtur esse principium,
 medium & finis, & id etiam interius est; at quia raptus & extasis alio
 sunt gradus & digniores, hinc suos effectus interius, & exterius operatur.
 Declarat hoc mihi Dominus, sicut & cætera declarat, nam sane mihi
 Maiestas eius mihi inspirasset, quibus modis & rationibus dici aliqui
 posset, id ipsa per me facere non potuissem.

Videamus iam ergo aquam illam posteriorem, de qua iam ante egimus,
 ita abundantem & copiosam esse, ut nisi forte sit, quod terra cum
 nolit admittere, haud dubie illam magnæ Maiestatis nubem, quæ cum
 in terram hanc depluit, nobiscum esse credere possimus. † Quare cum
 ei ob ingens hoc beneficium gratias agimus, & gratos nos exhibemus,
 bonis scilicet operibus haud segniter insistentes, Dominus animam col-